

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

EN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETREK), SEPTEMBER 2, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 172

Novi grobovi

JOSEPH HEGLER

Po dolgi bolezni je umrl danes zjutraj ob treh Joseph Hegler, samski, star 34 let, stanujoč na 1096 E. 72 St. Tukaj zapušča očeta Josepha, doma iz Strug, mater Jennie, doma iz Sodražice na Dolenjskem, brata Johna in štiri sestre: Jennie, Agnes, Mary in Alice. Pogreb se bo vršil iz Grdinovega pogrebnega zavoda.

HENRY OBRACK

Po daljši bolezni je preminil na svojem domu Henry Obrack, star 63 let, stanujoč na 1145 Ansel Rd. Rojen je bil v Nemčiji, kjer zapušča štiri brate. Tukaj zapušča soprogo Jennie, preje Plesničar, pastorka: M/Sgt. Paul v Okinavi, Carl, Hubert, Jack, Edward in Betty, dve sestre Mrs. Mary Koelling in Mrs. Elsie Godzweit ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil iz Zelenovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v petek popoldne ob 1:30 uri na pokopališču Knollwood.

FRANK JURCA

Pogreb pokojnega Franka Jurca ml. se bo vršil v soboto zjutraj ob 10:45 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališču Calvary.

ZELI SE IZNEBITI AMERIŠKEGA DRŽAVLJANSTVA

SAN FRANCISCO, 1. sept. — Pomožni državni odvetnik Edgar Bonsall, ki je doslej reševal na stotine prošenj za sprejem v ameriško državljanstvo, je bil danes zadržan, da svetuje neki državljanji, kako bi se iznebila državljanstva.

Brhka brunetka Betty Jane Meyers je izjavila, da bi se rada odpovedala državljanstvu da bi postala francoska državljanja. Bonsall jo je obvestil, da bo vzel precej časa, predno bo njeni prošnji zadoščeno. Svedel ji je, naj gre v Francijo in tam zaprosi za državljanstvo.

Freedom Train v Clevelandu

Danes in jutri bodo od 10 ure zjutraj pa do 10 ure zvečer Clevelandčani imeli priliko obiskati Freedom Train, v katerem so razstavljeni vsi važnejši dokumenti iz ameriške zgodovine. Vlak se nahaja v bližini 9. ceste, vzhodno od stadiona. Pred otvoritvijo vlaka za clevelandsko javnost so se danes ob 9.45 zjutraj vršile kratke ceremonije, katerih se je udeležil tudi župan Burke.

Wallace ne bo govoril v Birminghamu; senator Taylor tudi tarča napadov

BIRMINGHAM, Ala., 1. sept. — Kampanjski predsednik Progressivne stranke Alabame J. P. Mooney je bil danes tarča napadov, ko je naznanil, da predsedniški kandidat Henry A. Wallace ne bo radi diskriminacije proti zamožem govoril v Birminghamu.

Policija je z vrvo ločila zamožce od belcev, ko je Mooney govoril v dvoranah.

Policijski komisar Connor je rekel, da je na shod prišlo do 3.000 oseb, med njimi 250 zamožcev, ki so stali na drugi strani vrvi.

"Progressivna stranka ne bo udeleževala pri nobenem zborovanju, ki krši ustavo Zedinjenih držav," je rekel Mooney in pristavil:

TRUMAN ZAGOVARJA PREKLIC TAFT-HARTLEYEVEGA ZAKONA

Prihodnji ponedeljek bo imel v Detroitu kampanjski govor za delavce

WASHINGTON, 1. sept. — Predsednik Truman je v svoji poslanici za "Delavski dan" izjavil, da bi se moralo preklicati Taft-Hartleyev zakon in ustaviti inflacijo, "predno nas ne bo spravila v ekonomski polom."

Truman je dalje zagovarjal višje minimalne mezde, zadostno socialno varnost za več delavcev, državno zdravstveno zavarovalnico in jačanje delavskega oddelka.

Predsednik je pohvalil delavce radi vloge, ki so jo vršili v današnji rekordni zaposlenosti, produkciji ter rekordnih dohodkih in profitih. Pristavil pa je, da je inflacija kljub zvišanim mezdam zmanjšala mnogim zaslužke.

Truman bo prihodnji ponedeljek na Delavski dan imel večji govor v Detroitu, kjer bo pojasnil svoje stališče glede ekonomskih potreb delavstva.

Pohvalil je sodelovanje delavstva z businessom

Truman v svoji poslanici ni omenil kongresa, pač pa je bil le poln pohvale za delavstvo. Taft-Hartleyev zakon sicer ni omenil po imenu, da pa je mislil na njega, je popolnoma jasno. Rekel je:

"Za sedaj se v knjigah postav nahaja zakon, ki nepravilno omejuje delavske unije in člane. Moral bi biti preklican."

Truman je pohvalil delavstvo, ker da je roka v roki delalo s poljedelstvom in businessom in se vedno bolj zanima za vlado. Očitno je, da je Truman svoje izjave podal v zvezi s politično kampanjo, s katero upa pridobiti delavske glasove. Njegovo kandidaturu so podprli štiri delavske skupine, vključno izvršni odbor CIO.

LEPE JAPONKE ZA BORBO PROTI KOMUNIZMU

TOKIO, 1. sept. — Japonski komunistični časopis "Rdeči prapor" je danes obtožil japonske uradnike, da najemajo lepe Japonke za namen, da bi japonske povratnike iz sovjetskih področij odvrgli od komunizma. Časopis pravi, da je neki mestni zastopnik povedal skupini povratnikov: "Ne boste imeli časa, da greste v sedež komunistov. Za vas imamo pripravljene kopalne, lepe mladenke pa vas bodo čakale."

"Mi verujemo v svobodo govora in v svobodo zborovanja brez policijskih omejitev ali pa policijskega ustrahovanja."

Ko je Mooney končal govor, so organizirani razbijači začeli nanj metati jajca. Policija je "aretirala" le nekega mladotnika, katerega pa je izpustila, ko je rekel, da ni vedel, da se ne sme metati jajc.

Sen. Taylor naletel na nasilje v Rexburgu

REXBURG, Idaho, 1. sept. — Druhal je danes z jaci in hrškami napadla podpredsedniškega kandidata Progressivne stranke sen. Glen Taylorja, ko je govoril na ulici.

Kratke vesti

BRAZILIJCI NAGAJA MRAZ
RIO DE JANEIRO, 1. sept. — Brazilijo je danes zajel val mraza. V Sao Joaquinu so imeli le 10. stopinj.

ČLAN POSREDOVALNE MISIJE ZGINIL V PALESTINI

JERUZALEM, 31. avg. — Belgijski konzul Jean Nieuwenhuys, ki je član posredovalne komisije organizacije Z. N., je danes brez sledu zginil. V ponedeljek se je napotil iz belgijskega konzulata na neko sejo komisije, na katero pa sploh ni prišel.

IZDAJALKA PRAVI, DA SO JO "UGRABILI" V NEMČIJI

WASHINGTON, 31. avg. — Ameriška državljanka Mildred Elizabeth Gillars, ki je za časa vojne iz Berlina širila nacistično propagando proti Ameriki, je danes izjavila, da so jo ameriške oblasti "ugrabile" v Nemčiji in jo s silo pripeljale v Ameriko. Izdajalka je vsa v solzah zaprosila, da se njeno obravnavo radi izdajstva odloži.

DRŽAVLJANSTVO JE DOBILA PRED SMRTJO

CHICAGO, 31. avg. — Mrs. Antoinette Blatnik, ki je stara 66 let in se radi raka nahaja na smrtni postelji, bo jutri postala državljanka. S tem se ji bo izpolnila poslednja želja.

Mrs. Blatnik je prišla v Zedinjene države leta 1903 iz Jugoslavije. Prošnjo za državljanstvo pa je vložila lanskega leta.

KARDINAL PREPOVEDAL KRITIZIRANJE SV. OČETA

VATIKAN, 1. sept. — Iz vatikanskih virov so danes naznanili, da je madžarski kardinal Joseph Mindszenty zabičal katoličanom, da ne smejo kritizirati papeža ali pa rimsko katoliško hierarhijo. Kardinal je rekel, da bodo vsi, ki bodo govorili ali pa pisali proti sv. Očetu in rimski hierarhiji, izobčeni iz cerkve.

Izjavo je Mindszenty podal v zvezi s ostrimi kritikami sv. Očeta in Vatikana na Madžarskem.

LR MACEDONIJA NAPADA BOLGARIJO

BEOGRAD, 1. septembra. — Jugoslovanska federativna ljudska republika Macedonija je danes obtožila Bolgare, da se poslužujejo laži in obrekovanja proti Jugoslaviji za namen, da bi na Balkanu igrali vodilno vlogo.

To je že četrti trpki napad Jugoslavije na Bolgarijo.

V BOLGARIJI SO ARETIRALI ŠEST POSLANCEV

SOFIJA, 1. sept. — Danes je bilo naznanjeno, da je šest od devetih opozicijskih poslancev bilo aretiranih radi protidržavnih aktivnosti. Sedmi član opozicije je junija meseca zbežal v Turčijo.

TOŽILEC PRAVI, DA ZAPADNE SILE POMAGAJO ŠIRJENJU KOMUNIZMA

CAMDEN, N. J., 1. sept. — Tožilec na obravnava proti vojnim zločincem Joseph E. Du Bois je danes izjavil, da politika zapadnih sil za obnovo Nemčije bolj prispeva širjenju komunizma, kot pa vsi komunisti v Evropi.

Du Bois, ki je bil glavni tožilec na obravnavi proti 23 upravnikom nemškega koncema I. G. Farben, je povedal, da ameriški, francoski in angleški voditelji v Nemčiji razvaja jo Nemce v upu, da jih bodo pridobili zase.

"Zamisel je, da bi mi morali graditi zapadno Nemčijo in jo obdržati kot jez proti Rusiji in komunizmu," je rekel Du Bois, ki pa je pristavil, da je učinek takšne politike prav nasproten in da še več prispeva širjenju komunizma, ker da se večina Evropejcev bolj boji močne Nemčije kot pa Rusije.

Du Bois je govoril tudi o obravnavi proti lastnikom I. G. Farben industrije. Rekel je, da je ta obravnavo "bistroumno ali pa neumno" odražala ameriško razvajalno politiko.

"Samo pričanje uradnikov v Farben industriji na dolgi obravnavi je dokazalo, da so pripravljali Hitlerjevo vojno. Kljub temu pa je deset uradnikov bilo osvobodjenih, najtežja kazen pa je bila osem let ječe," je rekel Du Bois.

Nacistični zločinec Schacht oproščen

STUTTGART, 1. sept. — Hjalmar Schacht, ki je nekoč reševal za Hitlerja finančne probleme, je danes bil oproščen in takoj izpuščen iz internacijskega taborišča v Ludwigsburgu.

Schacht je vložil priziv proti odloku nemške denacifikacijske sodnije, ki ga je obsodila na 8 let zapore radi nacističnih aktivnosti. Na obravnavi proti vojnim zločincem v Nuernbergu je tudi bil oproščen.

Schacht, ki je bil predsednik Reichsbanke, je vložil priziv, v katerem je navedel, da je leta 1944 sodeloval v atentatu na Hitlerja. Njemu v prid so pričale priče iz Zedinjenih držav.

Ogenj povzročil \$100.000 škode v rastlinjaku

Včeraj popoldne je ogenj povzročil \$100.000 škode v rastlinjaku na Rocky River. Veruje se, da je ogenj bil podtaknjen, kajti okolišni prebivalci so se dolgo časa pritoževali radi smrada in dima, ki je prihajal iz rastlinjaka.

Lastnik rastlinjaka Herman L. Christen je izjavil, da je pred enim tednom bil telefonsko obveščen, da bo rastlinjak zažgal. Takrat je sicer nekdo zanimal na bližnjem polju ogenj, toda nihče ni tega vzel za resno. Včeraj pa je Christen bil ponovno opozorjen, nakar se je obrnil na policijo. Obljubljen mu je bilo, da bo poslan policaj, toda ko je ogenj izbruhnil, policaja ni bilo.

Največ škode je bilo povzročene s skoro popolnim uničenjem nekkih rastlinjakov. Prizadeti pa so bili tudi nasadi paradiznikov, za katere je Christen upal, da bo dobil kakih \$65.000.

V Berlinu so v teku pogajanja za ukinitv sovjetske blokade

Domače vesti

Pozdravi

Pozdrave pošilja poznani Victor Wood, ki se nahaja na počitnicah v New Yorku, odkoder piše, da imajo tankaj hudo vročino, vsled katere je prešlo soboto umrlo 91 oseb.

Seja in predavanje

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna mesečna seja krožka št. 1 Progressivnih Slovenk v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da so točne za sejo, ker se bo po seji vršilo predavanje po člani American Congress of Women. Predavanje bo zanimivo in vabljeno so žene, prijateljice Progressivnih Slovenk, da se udeležijo. Vstopnina je prosta.

Banke bodo zaprte na Delavski dan

Bančni uradniki so včeraj opozorili Clevelandčane, da bodo banke v ponedeljek zaprte.

Zemljiški davek

Dne 9. septembra je zadnji dan za plačati davke na zemljišče za zadnjo polovico leta 1947, če se hočete izogniti nakladi.

Dramski zbor

"Anton Verovšek"

Seja dramskega zbora "Anton Verovšek" se bo vršila v petek zvečer ob osmih v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članstvo je prošeno, da se udeležijo polnoštevilo.

Na operaciji

V Doctors' bolnišnici se je moral podvreči operaciji Tony Vadal, stanujoč na 19400 Meredith Ave. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjo popolno okrevanje!

Zadušnica

V soboto zjutraj ob 7.30 uri se bo brala zadušnica v cerkvi Marije Vnebovzete v spomin prve obletnice smrti Johna Spillerja. Sorodniki in prijatelji so vabljene, da se opravi udeležijo.

Na obisku

V Clevelandu so se nahajali na obisku pri prijateljih in znanih Mr. in Mrs. John in Anna Judnich (Fabian), sin Johnny in Mr. in Mrs. Joseph Posedel, starši Mr. Judnicha, vsi iz San Franciscu, Cal. To je njih prvi obisk Clevelanda po 24 letih. Mrs. Judnich (Fabian) je dobro poznana koncertna in operna pevka. Rojena je bila v San Franciscu, odkoder so jo starši kot majhno deklico vzeli s seboj v staro domovino v Metliko, kjer jih je zajel vrvež prve svetovne vojne. V Ameriko so se vrnili leta 1924 in sicer so prišli iz Cleveland, kjer so ostali osem mesecev. V tem času je Mrs. Judnich postala članica pevskega zbora "Zarja" in s svojo sestro je pela ob priliki otvoritve novega Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Mr. Judnich se je s svojo družino udeležil konvencije ABZ v Ely, Minn., na kateri je zastopal društvo iz "San Franciscu kot delegat. Upamo, da so se prav dobro zabavali v naši metropoli po tolikih letih!

Zapadne sile se bodo verjetno vdale zahtevi Sovjetov glede enotne valute

BERLIN, 1. sept. — Štirje vojaški guvernerji Nemčije so danes imeli svojo drugo tajno konferenco, katere cilj je, da se odvrne krizo, ki je nastala radi sovjetske blokade Berlina.

Izgleda, da se razmotriva o obnovi železniških zvez med Berlinom in zapadnimi zonami Nemčije.

Nemški časopis, ki izhaja v francoskem sektorju "Die Kurir" v zvezi s tem poroča, da so "tehnične ovire," ki so jih Sovjeti navedli kot glavni vzrok blokade, že premagane.

Današnja konferenca štirih vojaških guvernerjev se je vršila tri ure. Ameriški guverner gen. Lucius D. Clay je izjavil, da se bodo jutri ponovno sestali. Toda Clay ni hotel podati nobenih komentarjev glede poteka konference, ampak je le dejal, da je "še prezgodaj kaj reči."

Marke, ki jih tiskajo Sovjeti, bodo edini denar

Gen. Clay je pristavil, da posebni delovni odbori nadaljujejo z diskusijami glede transportacije, finance in trgovine. Prometni odbor se bo ukvarjal s tehničnimi vprašanji v zvezi z železniško blokado.

Važnost konference je bila še bolj poudarjena s prisostvom generalov vseh štirih sil. Delovni odbori tudi delajo v popolni tajnosti.

Casopis "Der Kurir" poroča, da je načelnik nemške železniške uprave v Magdeburgu izjavil, da je dvotirna železniška proga med Magdeburgom in zonskimi mejami "zmožna vršiti vso tovarno in potniško službo."

Začele so se širiti govorice, da bo železniški promet skozi sovjetsko zono obnovljen do nedelje. Toda prometni uradniki zapadnih sil so izjavili, da je to le domneva.

Finančni veščaki pa medtem poskušajo rešiti vprašanje enotnega denarja za Berlin. Neuradno je bilo sporočeno, da so zapadne sile pripravljene popustiti zahtevam Sovjetov, da bi nemške marke, ki jih tiskajo

Industrijalec Virden podal ostavko; hčerka pridno dela za sovjetski urad

WASHINGTON, 1. sept. — Clevelandski industrijalec John C. Virden je danes podal ostavko na položaju direktorja urada za industrijsko kooperacijo pri Trgovinskem oddelku.

Virden še vedno ni uredil zadeve glede svoje hčerke Euphemije, ki je stara 23 let in je uposlana pri sovjetski častniškarski agenciji Tass. Radi službe svoje hčerke je pred meseci Virden bil tarča napadov republikanskega kongresnika Crawforda.

Ni znano, če je služba, ki jo njegova hčerka ima pri Tassu, v kakšni zvezi s ostavko, toda Virden je že nekaj časa izražal željo, da bi se rad vrnil v Cleveland v svojo staro službo. Trgovinski tajnik Charles Sawyer je z "obžalovanjem sprejel ostavko" in se zahvalil Virdenu za vzorno službo.

Sovjeti, bile edini denar za ves Berlin.

Seje posameznih odborov so se vršile celi dan. Odbori delajo pod direktnimi navodili vojaških guvernerjev.

V zvezi s položajem v Berlinu je bilo sporočeno, da je nemška mestna uprava na svoji včerajšnji seji sprejela sklep, da se vojaškim guvernerjem predlaga, naj ji dovolijo sodelovati pri pogajanjih.

V OKTOBRU BO PRISLO V AMERIKO 2500 BEGUNCEV

WASHINGTON, 1. sept. — Predsedni komisije za begunce Ugo Carusi je danes izjavil, da bo oktobra meseca prišlo v Zedinjene države okrog 2.500 do 3.000 beguncev iz taborišč v Evropi. Carusi bo v ponedeljek odpotoval v Evropo, da pomaga ustanoviti organizacijo, ki bo skrbela za vseljevanje 205.000 beguncev v prihodnjih dveh letih.

TRUMAN BO ZASTOPAN NA KRONANJU JULIANE

NEW YORK, 1. sept. — Na kronanju nizozemske princeze Julijane, ki se bo vršilo prihodnjo soboto, bo predsednika Trumana zastopala Mrs. Eleanor Wilson McAddo, hčerka pok. predsednika Wilsona. Stari kraljici Welhemini, ki se je umaknila v pokoj, pa je newyorški župan O'Dwyer pisal pismo.

CHURCHILL ZELI POČASTITI DE GAULLEA

AIX EN PROVENCE, Francija, 31. avg. — Winston Churchill je danes zaprosil angleško vlado, naj mu dovoli udeležiti se proslave v počastitev gen. Charles de Gaulle, ki se bo vršila 11. septembra. Churchill se nahaja v Franciji na počitnicah.

Hčerka pohvaljena za delo pri sovj. agenciji

Hčerka industrijalca Virdena, ki je menda zavrgla nazore svojega očeta in se navdušila za komunizem, še vedno dela pri sovjetski častniškarski agenciji. Šef Tassovega urada Laurence Todd je izjavil, da se sedaj nahaja na počitnicah, da pa se bo vrnila na delo po delavskem prazniku. Mlado in brhko Euphemijo je Todd posebno pohvalil za vzorno delo.

Pred nekaj dnevi je Virden povedal poročevalcu "Plain Dealerja," da ni prišlo do nobenih sprememb pri njegovih odnosih s hčerko.

Pred tremi meseci, ko je kongresnik Crawford iztaknil, da hčerka bogatega clevelandkega industrijalca dela za sovjetsko agencijo, je Virden hotel podati ostavko, toda predsednik Truman ga je osebno zaprosil, naj ostane.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$3.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NE-AMERIŠKA CENZURA MISLI

Slovenci v Ameriki smo na lastni koži občutili srednjeveško navado cenzure misli. Spoznali smo kakšna nevarnost tiči v ozadju poskusov, da bi se med nami uničilo sleherni izraz misli, ki ne soglaša z zahtevami potomcev srednjeveških inkvizitorjev in cenzorjev, ki so v starem kraju zatirali svobodomiselnost časopisov, na grmadah zažgali knjige in zapirali vsakega, ki si je upal čitati "povedano literaturo."

Somišljeniki tistih, ki so neusmiljeno—z ognjem, križem in mečem—zatirali ideje Trubarja, cenzurirali pesmi goriškega slavčka Gregorčiča, na grmadi zažgali Cankarjevo "Erotiko," so sicer očističili slovenske zemlje, toda živijo dalje. Srečamo jih povsod skupaj z njihovimi mednarodnimi brati. Zdaj so tu med nami v našem ožjem krogu, zdaj v New Yorku, zdaj v Philadelphiji, zdaj zopet v mestih juga.

Nedavno so iz knjižnic new-yorških šol izobčili znano revijo "The Nation," ker je priobčila serijo kritičnih člankov o Vatikanu in njegovi politiki. Že samo dejstvo, da je šlo za članke o Vatikanu nam razkriva, kdo se nahaja v ozadju te cenzure misli, kdo zatira svobodo kritičnega izražanja.

V Birminghamu, Alabami, so iz šol vrgli revijo "Scho-lastic," ki je ob priliki "Tedna bratstva" priobčila članek, v katerem je bilo med ostalim rečeno: "... fašizem bruha sovražstvo proti zamerom, židom, verskim skupinam, tujerodcem in delavskim skupinam."

Najbolj vznemirjajoči primer cenzure pa se je zgodil v Philadelphiji, kjer je policija vdrla v knjigarne in zaplenila nad 2.000 knjig. V nekaterih primerih so lastnika celo prisilili, da je v soboto odprl trgovino, da so cenzorji mogli opraviti svoje ne-ameriško delo.

Leta 1936 so v nacistični Nemčiji na grmadi zažgali dela dvanajststoričnega najbolj znanega nemškega književnika, med njimi Thomasa Manna in Egon Ervin Kisch. Oba—Mann in Kisch—sta danes ameriška pisatelja, ker jima Hitler ni dovolil, da bi ostala nemška.

Kot v Nemčiji, pot do grmad vodi preko izobčanja in zaplenbe knjig, preko uničevanja principa svobode izražanja. Iz tega razloga, kar se je zgodilo v Philadelphiji, ni samo slučajna epizoda, ampak premišljeno dejanje, ki nam očitno kaže, da naši deželi grozi daleč večja nevarnost kot pa se jo mnogi zavedajo.

Policija v Philadelphiji je zaplenila knjige ameriških pisateljev, ker so neke skupine in posamezniki izrazili svoje mnenje, da so "pohujšljive" in "nedostojne." Med temi "pohujšljivimi" knjigami pa se nahajajo svetovno znana, dela Williama Faulknerja ("Sanctuary" in "The Wild Palms") ter Erskina Caldwellja ("Tobacco Road" in "God's Little Acre").

Ne, potomci srednjeveških inkvizitorjev in cenzorjev ne ugovarjajo "literaturi," s katero se brezvestno strupi otroške duše in jih spodbuja na gangsterstvo, kriminalstvo, umore in perversnosti. Ti srednjeveški cenzorji zbirajo klasična dela ameriških književnikov, ki pa bodo kljub vsem njihovim naporom preživela to kritično dobo z ameriško kulturo. Kajti nemogoče je, da bi uspeli kjer njihovih prednikov—cenzorji Rabelaisa, Balzaca, Voltaira, Jana Husa, Galileja itd.—niso uspeli.

V vseh omenjenih primerih, ki pa niso osamljeni, so pogumni Američani vstali v obrambo ameriške tiskovne in kulturne svobode. Za revijo "The Nation" je bil ustanovljen posebni obrambni sklad, v zvezi s policijsko cenzuro v Philadelphiji pa je bil ustanovljen odbor za "intelektualno svobodo," ki se bori proti cenzuri.

Slovita pisateljica Pearl Buck, ki je članica omenjenega odbora za "intelektualno svobodo," je tako označila ne-ameriške početje philadelphij policije:

"Cenzura knjig pomeni cenzuro misli, cenzura misli pa je to, kar vsak tiran želi. Včasih je ta tiran v obleki duhovnika, včasih v obleki poslovnega človeka, včasih pa v uniformi. Toda knjižničarji morajo vedno paziti nanj kjerkoli se nahaja; cenzura knjig je znak njegovega prisotstva. Svoboda ljudstva povsod na svetu, je tesno povezana s svobodo pred cenzuro knjig."

Kot smo rekli v začetku, smo Slovenci v Ameriki občutili kaj pomeni cenzura misli. Tudi naši napredni časopisi so postali tarča napadov iz enega ter istega vzroka—ker hočejo zahrbtni potomci srednjeveških inkvizitorjev

UREDNIKOVA POŠTA

Glas iz Fort Pierce, Fla.

Fort Pierce, Fla.—Kot naročnik od prve številke in še zraven eden med ustanovitelji "Enakopravnosti," se prvič oglašim v tem listu za našo javnost.

Zadnjih par let, odkar tukaj stalno živim, bi se lahko večkrat oglašil in povedal, kako se tukaj razvija življenje. Kajti Florida je zadnja leta postala zelo popularna—tudi Slovenci so se začeli zanjo zanimati, posebno iz Clevelanda jih pride že dosti na počitnice. Tudi pri meni se jih je zadnjih par zim dosti ustavilo, največ zopet iz clevelandske metropole. Nekateri so si tukaj kupili svoje domove in trgovine, pa tudi zelo dobrega mladega stavbenika imamo v Ft. Lauderdale. To je sin Mr. in Mrs. J. Mocnik.

Tudi mene je že več naših ljudi vprašalo za nasvet—najsibko pridejo sem ali pa kadar jaz pridem v Cleveland. Kar se tega tiče, bi se dalo dosti pisati, toda to ni moj namen. Prvič, ker nikoli nisem pisal za javnost, in drugič, ker ne vem iz kakšnih namenov bi radi tukaj živeli. Če ima človek dosti "copakov" (kakor pravi Jankovič), je Florida menda za zimo najlepša in za nekatere bolezni najboljše dežela v Ameriki. V nekaterih primerih bolezni, bolniki ne smejo več nazaj na sever, ali sploh v svojo staro klimo, ker bi jim škodovala in radi katere bi bili v stalni nevarnosti za življenje.

Odkar sem jaz za stalno zapustil Cleveland, je minilo že 28 let, obiščem pa ga s par izjem vsako leto in tako sem tudi letos z mojo družino prvi teden v avgustu bil v Clevelandu. Obiskal sem veliko mojih prijateljev, čeravno vseh ni bilo mogoče. Eni so se preselili, drugi pa delajo podnevi, tako da sem moral vse obiske opraviti zvečer.

Tudi na pikniku "Naprednih Slovencev" smo bili. Žena in sin Harold spadata k temu društvu. Tako smo šli prav iz Floride na piknik "Naprednih Slovencev." Ta je res lepa!

V resnici se clevelandski še vedno dobro zabavajo, tudi "muzikante" (Zelodec in Co.) imajo dobre, da se kar ne more na miru stati. Tako se je tudi moji ženi pripetilo in me je opomnila, da ne bi pozabili na piknik "Naprednih Slovencev." Pripeljali smo se tja s predsednico Josie Močnik in se tudi z njo vrnili. Povedala mi je, da so napravili dobro za društvo. Kar tako naprej...

Tudi na SNPJ farmi sem srečal dosti svojih prijateljev in znancev. Imel sem tako lepo priliko za pogovoriti se z njimi, da sem pozabil celo na ples.

Pisal bi lahko še dosti o vtiših, ki sva jih imela tistih par tednov, ko sva bila med prijatelji v Clevelandu. Mislim pa, da bi se preveč zavleklo. Rač bi tam ostal še par dni, toda moj

in mračnega starokrajskega klerikalizma zadušiti sleherni glas resnice. Hočejo prisiliti k molku naše napredne časopise, ki kljub vsem ostalim težavam vztrajajo na ameriški poti svobodnega izražanja misli velikega dela naših priseljencev

Samo tisti, ki ne verujejo v moč svoje vere in svojih argumentov, se zatekajo k sili, strahovanju, obrekovanju in cenzuri. Zavedajo se, da je njihov obstoj odvisen od teme nevednosti in da se morajo v nemirno zatekati v najtemnejše kote ko nekdo stopi v to njihovo temo s svetiljko v roki.

Naša naloga je, da se v naši lastni sredini zoperstavimo vsem poskusom, da se zatire svoboda tiska, svoboda misli, svoboda kritičnega izražanja. Naša naloga je, da to borbo vodimo tako zavestno kot jo vodi odbor za obrambo izražanja revije "The Nation" in kot jo vodi odbor za borbo proti cenzuri. Vsi skupaj vodimo eno ter isto borbo—borbo za ohranitev ene najbolj osnovnih ameriških svobod.

(Z vašim prispevkom za "Narodni odbor za svobodo tiska," ki ga lahko pošljete blagajniku John Pollocku, 24465 Lakeland Blvd., boste pomagali ohraniti tri napredne slovenske časopise).

sin je moral nazaj v Florido radi polija; morajo namreč biti doma dva tedna, predno se začne šola.

Preveč imen bi moral omeniti, če bi se hotel zahvaliti vsakemu posebej. Zato bi se rad na tem mestu zahvalil vsem sku-

Slovenija v borbi proti špekulantom

(Zakaj je A. Breznik ljubil glasbo in klavirje?)

Vsa Slovenije, zlasti pa Ljubljana, poznata nekdanjega trgovca z glasbili in izposojevalca klavirjev Alfonza Breznika. Ljubljani do glasbe ga je že leta 1907 pripeljala v trgovino, ko je v Ljubljani začel tako reko iz nič. Z izposojenim denarjem si je nakupil nekaj klavirjev in jih začel dajati na posodo Ljubljancem, ki si klavirjev niso mogli kupiti. Najemnina za klavirje je bila seveda njegova "zasebna zadeva". O tem vedo Ljubljanci marsikaj, saj so mnogi z najemnina po dvakrat do trikrat preplačali izposojeni klavir, klavir pa je bil naposled še vedno last Alfonza Breznika. Če komu ni bilo prav, je imel takoj opravka z advokatom.

Od ljubezni do glasbe in klavirjev je Alfonz Breznik skokoma in z rastočim ugledom in veljavnostjo napredoval do milijonarja. V bivši Jugoslaviji je stal že precej visoko. V začetku svoje kariere si je sam postavil — kakor sedaj izjavlja v preiskavi — značilno življensko geslo: "Čim več nagrabiti! Čim več imaš, tem več veljaš!" To geslo nekdanje jugoslovanske buržoazije je zvesto in dosledno tudi izpolnjeval. Leta 1914 je bil že lastnik vile pod Rožnikom. Pri tej kupčiji je lisjaško opeharil prejšnjega lastnika Laznika.

Stara Jugoslavija je bila Alfonzu Brezniku še bolj obljudljena dežela, kakor cesarska Avstrija. Tu se je njegov talent v zvezi s postavljenim življenjskim razmahnil brez meja. Na Bledu si je za milijon kupil hotel "Olympia" in ga v duhu tedanje buržoazije preimenoval v "Hotel Splendid". Na mestnem trgu št. 3 v Ljubljani je postal lastnik trinadstropne stanovanjske hiše. Leta 1931 je kupil trinadstropno hišo v Cankarjevi ulici in trinadstropno hišo v Beethovnovi ulici 9. Leta 1935 je kupil večjo hišo na Celovski cesti 50, nekaj mesecev nato pa še stanovanjsko hišo na Celovski cesti 48. Tri leta kasneje je svoje nepremično premoženje povečal še za dve trinadstropni hiši v Levstikovih ulici št. 19 in št. 21. — "Potem pa nisem hotel več kupovati, ker sem začutil vojno psihozo", pravi sedaj Alfonz Breznik v preiskavi.

Toda tudi "vojna psihoza" je bila Brezniku prav posebno naklonjena, saj je ob polomu staj-

paj—posebno pa Johnu in Josie Močnik ter družini Bill in Dorothy Schlarb, pri katerih smo stanovali.

Torej iskrena hvala Močnik in Schlarb ter seveda vsem ostalim. Upamo pa, da se bomo kmalu zopet videli.

Gus, Ann in Harold Zupancic (Supank),

P. O. Box 542, Ft. Pierce, Fla.

re Jugoslavije zamenjal nad 3 milijone dinarjev v lire. Poleg razkošnega življenja je med okupacijo živo trgovač najprej z Italijo, potem z Nemčijo. Okupacija je močno okrepila njegovo življensko bilanco: osvoboditev je dočakal s hotelom na Bledu, osmimi stanovanjskimi hišami, okoli 100 klavirji in tremi milijoni lir. V novi Jugoslaviji se je Alfonz Breznik zavljal v kopreno "tihega trgovca". Svoje obrt je že 1935 navidezno zvalil na sina Alfonza, nekaj hiš pa je prepisal na ženo, Dejanjsko pa je vse do letošnjega poletja, ko je slednjič padla krinka tudi z njegovega obraza, vodil ilegalno trgovino z glasbili. Okoli njegovih čudnih komisijskih poslov so se zbirali nešteti špekulantski tipi. Ilegalno je še naprej posojal 64 klavirjev. Pobiral po 30 tisoč dinarjev mesečne najemnine za stanovanjske hiše. Za klavirje pa je zaračunaval pretirane najemnine po 300 do 600 dinarjev, za koncertne celo 1000 din na mesec. Klavirje je posojal najraje dobro situiranim ljudem, z državnimi ustanovami in sindikati, ki bi tudi potrebovali klavirje in glasbila, si ni hotel "mazati rok". Od ljudi, ki so se znašli v stiski, je družno s sinom Alfonzom po sramotno nizkih cenah odkupoval glasbila itd. Za ljudsko oblast in javnost se je Alfonz Breznik v novi Jugoslaviji odel oblačilo bivšega skromnega trgovca, ki je tako reko brez premoženja, malone na beraški palici. Ljudsko oblast je znal lisjaško prezentirati in potegniti, tako, da so mu verjeli, da ima mesečno samo 3160 dinarjev dohodkov. Tej nesramni laži je nasledila tudi davčna komisija II. stopnje in mu 6. avgusta leta 1947 tako prijavila dohodkov tudi potrdila. Slednjič je Breznikovo lažno prijavo o dohodkih uradno potrdil tudi rajonski ljudski odbor Center.

Toda lažna krinka je padla. Izza kulis se je pokazala resnična protiljudska podoba Alfonza Breznika in njegovih sinov Dušana, ki razkošno živi na Dunaju, in Fonzija, Adija in Napoleona, ki v Ljubljani že vsa leta po osvoboditvi pasejo lenobo, hkrati pa v razkošnem in potratnem življenju poganjajo očetove milijone. Iz knjig, ki jih je lastnoročno vodil sam Alfonz Breznik, je vsakomur razvidno, da je Alfonz Breznik po osvoboditvi kasiral najemnine za klavirje in druga glasbila leta 1945 din 346,760, leta 1946 din 462,480, leta 1947 din 251,230 in letos aretacije din 110,210, ali skupno en milijon 210,770 din. Stanovanjske hiše so mu po osvoboditvi prinesle najemnine leta 1945 din 163,044, leta 1946 din 471,960, leta 1947 din 336,889 in letos do junija 144,944 din, ali skupno 1 milijon 116,837 din.

Te ogromne dohodke je ta skromni in revni bivši trgovec znal prikriti tako spretno, da mu je ljudska oblast verjela in mu kljub velikim zalogam manufakturnega in drugega blaga ter živil dala površ še živilske in oblačilne nakaznice.

Svoje milijone je Alfonz Breznik po osvoboditvi načrtno izpreminjal v zlato. Strastno je kupal zlate predmete in dragulje. Zdaj je prišel na dan ves ta kup dragocenih zlatih pred-

Objava Ambasade FNRJ

Ambasada Federativne Narodne Republike Jugoslavije v Washingtonu obvešča vso zainteresirano javnost, da je Vlada FNRJ dne 18. julija 1948 izdala "Uredbo o izdajanju kuponov za nakup predmetov po edinstvenih cenah za odkup svobodnih deviz in valut."

Po tej uredbi bodo osebe v Jugoslaviji, katerim se iz USA pošiljajo dolarji, prejele od Narodne Banke FNRJ istočasno z odgovarjajočo vsoto v dinarjih tudi odgovarjajoče število kuponov, ki jim dajejo pravico, da za celotno prejeeto vsoto kupijo industrijske predmete po znatno nižjih cenah, kot so cene za iste predmete v svobodni prodaji (t. j. po edinstvenih cenah v smislu uredbe objavljene v "Službenem Listu" FNRJ št. 12./48).

Na primer, ako pošiljatelj iz Amerike pošlje vsoto \$20.00 bilo komu v Jugoslaviji, bo prejemnik dobil od Narodne Banke proti-vrednosti od Din. 1.000.00, to je 50 dinarjev za en dolar. Poleg 1.000.00 dinarjev bo prejemnik dobil od Narodne Banke tudi kupone v visini 1.000.00 Din., ki mu dajo pravico da za ves prejeti denar kupi predmete po nižjih cenah.

Za lažje razumevanje navedenega je potrebno pripomniti, da prejema vsaka oseba v Jugoslaviji omejeno število kuponov s katerimi more kupovati predmete do visine vrednosti kuponov. Cena predmetov kupljenih za te kupone je relativno zelo nizka. Predmete je mogoče kupovati tudi brez kuponov v t. z. svobodni prodaji. V tej prodaji so predmeti znatno dražji. Osebe, ki prejemajo dolarje iz Amerike, imajo to prednost, da poleg kuponov, ki jih redno prejemajo, dobijo še posebej kupone v celotni vrednosti zamenjene vsote za dolarje, ki jih preko Narodne Banke dobe iz Amerike.

Kot primer znižanih (edinstvenih) cen navajamo:

	Din.	
Tkanine za obleko	220.00	za 1 meter
Tkanine za moške zimske plašče	290.00	za 1 meter
Tkanine za ženske zimske plašče	360.00	za 1 meter
Volnene tkanine za moške obleke	260.00	za 1 meter
Volnene tkanine za ženske obleke	135.00	za 1 meter
Narodno platno za obleke	35.00	za 1 meter
Koper flanela za obleke	49.00	za 1 meter
Kreton za perilo	35.50	za 1 meter
Zefir za srajce	43.00—45.00	za 1 meter
Moške nizke čevlje	550.00—720.00	za 1 par
Ženske nizke čevlje	540.00—700.00	za 1 par

Vsi oni, ki prejemajo dolarje iz USA, morejo kupovati po navedenih cenah, katere so znatno nižje kot cene istih predmetov v svobodni prodaji.

Ambasador Sava N. Kosanović

metov, ki so po uradni ceni ocenjeni na 2 milijona 176,275 din. Med njimi je n. pr. zašestnica s 117 briljanti, ocenjena na 750,000 din. Precej zlatnine je šlo po ilegalni poti na Dunaj k sinu Dušanu, ki je ondi s tem naprej veržil. Poleg zlata in draguljev je imel Breznik tudi precej gotovine in vlog. Najprej je nedolžno zatrjeval, da ima samo 13,000 din, da je revež itd. Pa se je le našlo pri njem 1 milijon 209,870 din. Vsega pa tako ne bo mogoče najti, ker je Breznik mnogo raznesel in poskril po Ljubljani.

V preiskavi je ta skromni in revni bivši trgovec silno ravno-dušen in preprost. Pohlep po denarju je bil v meni že v mojih mladih letih, pravi Breznik. Vrednost svojih hiš ceni na okrog 5 milijonov, izposojene klavirje in glasbila pa tudi na okoli 5 milijonov. Glede zlata, zlatih predmetov in draguljev pravi: "Jaz in žena strastno ljubiva zlato in vse, kar se sveti. Kadar sva imela čas, sva vse to razložila in razprostrla in nad tem — uživala".

Stvari so zdaj jasne. Za razkrinkanim skromnim, bivšim trgovcem se je pokazal špekulantski in oderuški obraz prevečnega ljubitelja glasbe in klavirjev. Tiho in neopazno je vodil v Ljubljani svojo kupčijo. Kdo je le vedel za vseh njegovih toliko in toliko klavirjev,

ki so mu dajali tolsto rento. Mož je samo tiho in neslišno pobiral najemnino za klavirje in za hiše in naprej zbiral milijone ter jih špekulantsko pretapljal v zlato. Te poti je zdaj konec. Vse laži, prikrivanje, utajevanje, odiranje in veriženje, vse se je slednjič pokazalo v goli resnici.

14-LETNI MORILEC DOBIL 14 LET JEČE

CHICAGO, 1. sept. — Roy Adams, star 14 let, ki je ubil 8 let staro Nancy Schuler, je bil danes obsojen na najmanjšo kazen 14 let zapora.

Po obsodbi je sodnik svetoval mladoletnemu morilcu, naj se izogiblje čitanju kriminalnih knjižic (comics), ki so v veliki meri odgovorne za njegovo dejanje.

V AMERIKI SE NAHAJA 240 SOVJETSKIH DRŽAVLJANOV

WASHINGTON, 1. sept. — Državni oddelek je danes naznanil, da se je 1. avgusta nahajalo v Zedinjenih državah 240 sovjetskih državljanov. V to število je vključeno 50 sovjetskih uradnikov v konzulatih v New Yorku in San Franciscu. Največ sovjetskih državljanov je bilo v Ameriki leta 1945 in sicer 2.500. Toda od teh je 2.000 bilo uposlenih pri sovjetski nakupovalni komisiji.

LJUBO RAVNIKAR: S PROGE BRČKO-BAHOVIČI

RAZNE VESTI IZ BOLGARIJE

Po vsej Bolgariji je delo na raznih mladinskih delovnih akcijah konec junija t. l. 2312 okrajnih in krajevnih mladinskih delovnih brigad s približno 136.800 mladinci in mladenkami. Doseženi so precejšnji uspehi pri graditvi države ter pri kulturnem, prosvetnem in političnem dvigu mladine. Po nepopolnih podatkih je samo okrog 50 brigad prispevalo 937.499 delovnih dni ter izpolnilo svoj načrt s 103%. Na področju kulturno - prosvetnega in ideološko-političnega dela je bilo organiziranih samo v 30 brigadah okrog 1.520 tedenskih političnih informativnih sestankov in predavanj, ki so jih imeli po večini vidni javni delavci. Organiziranih je bilo 75 tečajev za ne-pismene, ki jih je obiskovalo okrog 2000 nepismenih mladincev in mladenk.

Nove ceste

Pod vodstvom ministrstva za gradnje izvajajo mladinske delovne brigade in pripadniki delovne službe (trudoviči) obširna dela za izgradnjo novih in popravilo starih cest in poti. To leto bodo zgradili okrog 400 km novih cest, ki bodo vezale velika industrijska središča. V ta namen je določenih 2300 milijonov levov. Za graditev cest krajnjega pomena bo dala država 135 milijonov levov, prebivalstvo pa bo pomagalo s prostovoljnimi deli. Razen tega bodo popravili okrog 1200 km starih poti. Tudi v ta namen je določen kredit v znesku 1700 milijonov levov. Graditelji so se zavezali, da bodo do 9. septembra izpolnili 90% načrta, letni načrt pa pred rokom.

Prve bolgarske lokomotive domačega izdelka

Tovarna za popravilo lokomotiv v vagonov "Georgij Dimitrov" v Sofiji je začela izdelovati prve domače lokomotive. V tovarni izdelujejo vse dele za gradnjo lokomotiv.

Za dvig kmetijstva

Zaradi nadaljnega razvoja kmetijskih delovnih združenj, državnih posestev in strojotraktorskih postaj so izdali v Bolgariji nov zakon o preosnovanju kmetijskih šol. Po novem zakonu bodo odpravili veliko število gospodinjstskih šol, povečali pa število šol, ki bodo v skladu z novim ustrojem kmetijstva.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA DANIEL STAKICH AGENTURA 15813 WATERLOO RD. KE 1934

TRŽAŠKA CESTA

ROMAN

(Nadaljevanje)
"V Ljubljani poišči ključavnicekega mojstra Globočnika, našel ga boš takoj naprej od Tržaške ceste proti mestu. Z njim je že dogovorjeno, da se pri njem izučiš za ključavničarja. Pri vojakih sva skupaj služila. Trd dedec, svoje opravilo pa zna kot nobeden v mestu, in to je poglavitno. Če boš dobil katero okrog ušes, kar potrpi, saj si vajen; na batini zgrajen temelj drži. Da le hujšega ne bo! Mica obdrži domačijo, da bo naša revščina vsaj na kupu ostala. Tvoj delež pa je ta, da bo Mica plačevala mojstru tvojo učnino skozi tri leta, dokler traja učna doba; na pomlad, za veliko noč dobiš košarico jajec in kokoši, le grenkobo slovesa od človeka,

ske preizkuse ter si tako poglabljajo in širijo obzorje na področju kmetijstva.

Proizvodnja električne sile

Do konca letošnjega leta bodo v Bolgariji proizvedli 580 milijonov kw električne energije — skoraj za 100 milijonov kw več kot lani. Bolgarija bo krila popolnoma vse svoje potrebe v električni energiji v letu 1950, ko bo začelo obratovati več močnih kaloričnih električnih central, ki so že v gradnji.

Zunanja trgovina

Letošnji plan bolgarske zunanje trgovine določa povečanje izvoza za 170% in uvoza za 160% v primerjavi z l. 1947. Po podatkih državne planske komisije je bil plan zunanje trgovine za prve štiri mesece t. l. izpolnjen s 113.4% ter je prekoračil lanski uvoz v istem razdobju za 28% in izvoz za 98%. V razdobju januar - maj t. l. je bilo uvoženega iz tujine v skupni vrednosti skoraj 14 milijard levov, izvoženega pa v

vrednosti nad 10 milijard levov. Dobra letina, ki se letos pričakuje, bo razširila možnosti med LR Bolgarijo in tujino, kar bo omogočilo uvoz strojnih naprav in drugega materiala, nujno potrebnega Bolgariji za nadaljnjo izgraditev.

Zadružništvo

V treh letih, odkar je sprejelo veliko ljudsko sobranje za

BEER COIL BOXES
(zaboji s cevimi za točenje pive) za piknike, zabave in svatbe dobite v najem.
JIM HOCEVAR
781 E. 236 St., Euclid 17, O.
RE 4009

FORNEZI
Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.
Tinning & Roofing
CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd., EN 0487
Govorino slovensko

NAPRODAJ
je 3 1/8 akra zemlje v novi slovenski naselbini. 270 sadnih dreves in dovolj prostora za "garden." Poizve se pri tretji hiši na desno, južno od Euclid Ave., na 3176 Richmond Rd., Jos Kne.

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POSKODBAM, ITD., pokličite
JOHN ROZANCE-15216 Lucknow Ave.
KEnmore 3662
PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

POŠILJANJE MOKE IN ŽIVEŽNIH PAKETOV v Jugoslavijo

MOKA: Prišli smo ponovno s sprejemanjem naročil za moko, v bodoče je zopet dovoljeno pošiljati po eno vrečo moke (100 lbs.) na eno osebo. Največ je mogoče poslati pet vreč z isto ladjo na pet raznih oseb.

Cena za eno vrečo moke (100 lbs.) je \$13. V tej ceni je vključena zavarovalnina in vsi ostali stroški do mesta prejemnika.

STANDARD PAKETI: Istotako pošiljamo že izgotovljene pakete z raznovrstno hrano. Za ceno in vsebino teh paketov vprašajte za naš cenik in naročilne liste (order forms).

Dostava moke in paketov je garantirana. V nasprotnem slučaju je vrnjen denar.

Zavarovalnina se nanaša na zgubo celotnega paketa (total loss).

Pripominjamo, da z naročilom postane blago last pošiljatelja, dočim smo mi samo zastopniki med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi.

Čeki in Money Orders naj se glase na "Dobrovoljni Odbor."

DOBROVOLJNI ODBOR
245 West 18th Street New York 11, N. Y.
Telefon: WAtkins 4-9016

NAZNANILO

Vsem Slovencem in Hrvatim naznanjamo, da smo prevzeli od Phil Močilnikarja

BISHOP & HIGHLAND TAVERN
vogal Bishop in Highland Rd.

Postregli bomo vedno prijazno s svežim pivom, pristnim vinom in dobrim žganjem. Vedno okusen prigrizek.

Se priporoča za naklonjenost.

Frank in Marie Kopina

ki je svoje življenje zaklepal v zagrenjeno zakrknjenost. Na slonil je svojo skušntrano glavo v njegove koščene roke, ki so rahlo greble po njegovih laseh. Brez solz in brez ihtenja se je pogrezal v ta odmirajoči svet, v temo — zraven pa vendarle čutil sproščenost zavesti, da je konec neizbežen in da je ni več sile na svetu, ki bi mogla napraviti drugače. Prav za prav je bil še otrok, igral se je še rad; kadar je le mogel, se je izmuznil resnemu opravilu, včasih je šel med druge pastirje in pastirice, rad se je smejal, srečen je bil v nedolžnih igrah otrok, toda teh iger je bilo tako malo, da se nikoli ni mogel ves predati otroškemu veselju.

Zdaj je postavljen nekam v neznano in človek, ki mu je v svoji zadnji uri povedal tisto, kar je sam nosil v svojem srcu kakor nerazrešeno, težko uganjko, ga zapušča in odhaja. Ni ga bilo strah. Vdal se je tihi, nemi žalosti. Prsti, ki so grebli po njegovih laseh, so se mu zdeli neskončno blagi, zdaj ga božajo za vse nazaj; za vse, kar so te roke zamudile, za vse, kar še pride. Kakor iz silne dalje je zdajci zaslišal spet očetov glas. Bil je tih in skrivnosten, nežen, bil je resen, kakor da govori že z onega sveta.

kon o kmečkih združenjih, so bolgarski kmetje ustanovili 686 kmečkih združenj, ki obdelujejo nad 200.000 ha zemlje. Te zdruge so dosegle velike uspehe. Njihov glavni in obratni kapital znaša danes 1 milijardo 200 milijonov levov. Poljedelske za-

druge gojijo na svojih farmah živino in se trudijo, da bi imele čim večji žetveni pridelek.

Tržaška mladina bo gradila Dimitrovgrad

Iz jugoslovanske cone STO-ja je odpotovala v Bolgarijo mla-

dinska brigada, ki bo pomagala graditi Dimitrovgrad. To brigado sestavljajo dijaki slovenske gimnazije v Kopru in dijaki učiteljske v Portorožu. V brigadi so vsi dijaki učiteljske v Portorožu in 70 dijakov slovenske gimnazije v Kopru.

Dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.

Moški . . . in ženske, ki kupujete za može, ne zamudite te senzacionalne

RAZPRODJE! "Trojan" srajc

Vsaka srajca je vredna \$5 posebnost po

2.95 vsaka

- ★ **Blago**
Berkshire's King Philip Premium broadcloth v beli barvi z lepimi progami. Lepo tkano, mercerized, v naprej skrčeno, combed oxfords, tkano madrase, tkano broadcloth, poplins.
- ★ **Ovratniki**
Najnovejši popularni stili, špicasti konci in vedno bolj popularne vrste ovratnikov . . . vsak ima vrezane kraje, da je ovratnik cel dan čeden, mehak in udoben.
- ★ **Stili**
Ukrojeni so ekspertno z eno-živimi robovi na ramah, znak dobrega krojaštva. Novomodne francoske zaplestnice, v "fancy" vzorcih. Vse imajo bleščeče morske biserne gumbce.
- ★ **Barve**
"Fancy" proge v tan, rjavi, sivi, modri, rdeči in zeleni barvi. Vse bele v broadcloth in oxfords. Progate srajce z navadnimi ali francoskimi zaplestnicami. Dolge bele srajce z navadnimi zaplestnicami.

POPOLNA ZALOGA MER 14 DO 17
DOLGOST ROKAVOV 32-35
POSTNA IN TELEFONSKA NAROČILA
SPREJETA—POKLIČITE Cherry 3000
THE MAY CO., PRITLIČJE, EUCLID,
PRITLIČJE, ONTARIO

nil dolgo, izsušeno dlan in dahnil:

"Daj mi roko, sirotek Tine!" Njegova roka je bila že vlažna in hladna.

"Srečno, Tine!" "Srečno, oče!" je Tine tiho, tiho zašepetal.

"Daj mi boga v roke in pojdi k mizarju!"

Snel je majhnega bogca iznad postelje in mu ga je položil v dlan. Dlan se je stisnila in obdržala kipec. Po prstih je odšel Tine iz izbe in stopil na cesto v sonce. Tam je dejal sosedom in sestri:

"Pojdite v izbo, oče so umrli!" Ženske so zatarnale, sestra je presunljivo in zategnjeno zakričala, vsi so se gnetli v črno vežo. Le možje so se ostali zunaj, ker se niso marali vrvati med jok in stok žen. Obstopili so Tine, Klobasar pa, ki je bil premo-

žen gospodar, ga je naglo na oko prečnil in mu dejal:

"Pridi k meni za hlapca, Ti-

ne! Saj veš, pri meni je vedno dovolj mesa!"

"Jaz pojdem v mesto k železnici!" je dejal Tine, predrl obroč sosedov in šel k mizarju, da izvrši poslednje očetovo naročilo.

"Ste ga videli, petelinčiča!" je zagodrnjal Klobasar, gospodar, gostilničar in mesar. "Saj se bo kmalu unesel! No, sosedje, pojdi ga pokropi, potem pa k meni na kozarec vina, izpili ga bomo v njegov spomin. Oh da, kolikokrat sem mu dejal, rajn-

čala, vsi so se gnetli v črno vežo. Tine iz izbe in stopil na cesto v sonce. Tam je dejal sosedom in sestri:

"Pojdite v izbo, oče so umrli!" Ženske so zatarnale, sestra je presunljivo in zategnjeno zakričala, vsi so se gnetli v črno vežo. Le možje so se ostali zunaj, ker se niso marali vrvati med jok in stok žen. Obstopili so Tine, Klobasar pa, ki je bil premo-

žen gospodar, ga je naglo na oko prečnil in mu dejal:

"Pridi k meni za hlapca, Ti-

vratno trdila žverca sosedova. "Karlišnik bi s svojo družino v mestu poginil od lakote. Tako se je vsaj do smrti pošteno pretolkel."

"Narobe si me razumel, sosed! Premalo zemlje človeka pokoplje, veliko zemlje človeka nosi. To je edina prava gospodarska modrost. Majhno se mora vedno spojiti z velikim — ne pa narobe!"

"Pa bi mu vi odstopili nekaj gozda, še nekaj njih in polovico šotišča — potlej bi se dalo tudi Karlišniku živeti."

"Ti pa šale razdiraš, sosed!" se je zasmejal Klobasar. "Če bi to storil, bi me vsa sosesa krstila za osla. Le verjemi mi: grunt je od sreče zavisen. Tudi jaz nisem imel kdo ve kaj. Pa že tako nanese, da si pridobiš premoženje. Če pa kaj držiš na svoje gospodarstvo, moraš vedno le držati in dodajati. Kakor hitro začneš drobiti, te drugi zaduše!"

(Dalje prihodnje)

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Mogočno so pritegovali nase rodni domovi in ni bilo sile, ki bi mogla zadržati kozake od nagnoskega hrepenenja po domu. Izmed donskih polkov so bili samo prvi, četrti in štirinajsti v Petrogradu, pa tudi ti se niso tamkaj dolgo zadržali.

Nekatere posebno nezanesljive oddelke je Kaledin poskušal razpustiti in preurediti ali onemogočiti s tem, da jih je oddal z najbolj zanesljivimi oddelki.

Konec novembra, ko je prvič poskusil povesti nad revolucionarni Rostov dele vojaštva, so se kozaki, prišedši do Aksaj-ske, uprli, da bi šli v napad, in vrnili so se nazaj. Široko zastavljena organizacija za sestavljanje "raztrganih" odredov je imela takele uspehe: 27. novembra je Kaledin že lahko operiral s trdnimi radovoljskimi oddelki, ko je uporabil tudi sile Aleksejeva, ki je do tega časa zbral nekaj bataljonov.

Drugega decembra so radovoljski oddelki zavzeli v boju Rostov. Ko je prišel tjakaj Kornilov, je bilo predstavljeno središče organizacije radovoljske armade. Kaledin je ostal sam. Kozaske oddelke je razpostavil po deželnih mejah, jih potisnil proti Caricinu in na meje saratovske pokrajine, toda za nujne naloge, zahtevajoče skorajšnje rešitve, je uporabil samo častniško partizanske oddelke, samo

TAKOJŠNJI PREVZEM

Odprto od 4. do 8.
Euclid - Noble; 1729-31 Rosedale Ave. Za dve družini, 7 in 7 sob. Lastnik bo financiral. Pokličite GL 2737

ISČE SE

slovensko dvojico srednjih let in mirnega značaja, kateri bi se dalo prosto stanovanje petih sob z gorkoto. V zameno bi skrbela za slepo žensko, ki je drugače pri dobrem zdravju in rabi zelo malo pomoči. Je vdova, mož ji je ravnokar umrl. Upoštevalo bi se tudi mlado družino z enim otrokom. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na JOHN J. KIKOL, 19012 Mohawk Ave., IV 6271, po 3. uri popoldne.

VINO! PIVO!

Imamo nad 40 najbolj popularnih vrst piva in ale. Cene od \$2.39 do \$6.00 zaboj. Ravno tako imamo veliko izbero vina, cordials, šampanjca in Sparkling Burgundy. Pripeljemo vam na dom na St. Clair, Nottingham, Collinwood.

Pokličite

ANTON JANSKA
256 E. 156 St., KE 2570
D. B. A. Green Beverage

Don't Labor ... on Labor Day
GET TO THE POINT
and have FUN!

Finest bathing beach in the world—1,000 room Hotel Breakers—social plan dancing—amusements—free parking.

Bus or rail to Sandusky
Hourly ferry service to Point
Ohio Route 2 (U. S. 6)

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE
SANDUSKY, OHIO

nanje se je mogla oslanjati vsak dan uveležja, šibkejša kozaška oblast.

Za pomiritev donskih rudarjev so poslali pravkar vpoklicane odrede. V makejevskem področju je deloval stotnik Černečov, tamkaj so bili tudi deli rednega 58. kozaškega polka. V Novočerkasku so se na hitro snovali oddelki Semiletova, Grekova in razna krđela; na severu, v Hopsrskem okrožju, so sestavili iz častnikov in partizanov takomenovani "odred Stenjkina Razina". Toda s treh strani so se že bližale oblasti čete rdečih gardistov. V Harkovu in Voronežu so nabirali sile za udar. Nad Donom so viseli oblaki, se zgoščali, črnili. Vetrovi iz Ukrajine so že prinašali topovsko bobnenje prvih bojov. Neznani dnevi so se zgrinjali nad oblast. Prihajal je pogubonosni čas.

4

Zoltobeli, trebušati oblaki so kakor ladje tiho pluli nad Novočerkaskom. Više, na nadoblačni sinjini, ravno nad bleščečo se kupolo stolnice, je negibno visela siva, nakodrana str-

OPREMLJENO SOBO
SE ODDA V NAJEM ZA SAMCA.
Vpraša se na
15800 HOLMES AVE.
ali pa pokličite po 5. uri
popoldne GL 9251

SLOVENKA
samska, stara 32 let, nedavno došla iz stare domovine, se želi seznaniti s poštenim Slovincem, dobrega značaja v svrhu ženitve. Kogar zanima naj sporoči na
BOX 10
c/o Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ODDA SE STANOVANJE
s 5 sobami pošteti, zmerni družini; spodaj. Avtomatični grelec za vodo in vse udobnosti.
Vpraša se na
15021 THAMES AVE.

HIŠE NAPRODAJ

15503 HUNTMERE AVE.—Moder-na hiša, 6 krasnih sob in solnčna soba; garaža za 2 avta. Se prodaja po zmerni ceni.

14134 SYLVIA AVE.—Blizu E. 140 St. in bulevarja—Za 2 družini, 4 in 4 sobe; lep vrt. Dobro zgrajena in snažna hiša znotraj in zunaj. \$11,000.

13602 ASPINWALL AVE.—7 sob; klet, fornex, garaža za 2 avta; lota 100x139. Prazna. Za hitro prodajo samo \$7,800.

LEPA LOTA NA E. 222 St. blizu bulevarja. 50x195. Po zmerni ceni.

J. KNIFIC

820 E. 185 ST.

IV 7540 — KE 0288

PRAZNOVAJTE DELAVSKI NA DELAVSKI NAČIN!

Vzemite vašo družino na
20. letni piknik
Clevelandskega
delavskega odbora

(Največja proslava delavstva in narodnostnih skupin v letu)

V PONEDELJEK 6. SEPTEMBRA—DELAJSKI PRAZNIK

na Ruskih pikniških prostorih Ridge in Biddulph, Parma

Kazipot: Vzemite v mestu Pearl-Broadview Limited bus do Biddulph Rd. Od tam je preskrbljena transportacija na prostore.

Vsakovrstna okrepčila—okusna jedila raznih narodnostnih skupin, polke in živahni čaršadi, znani Pales orkester za ples; tekme in igre za otroke.

SEST VELIKIH NAGRAD!
PRISPEVEK 25c
PRIREJA CLEVELAND LABOR PICNIC COMMITTEE

katerih je odsevalo, so se slepe-ža puhastih oblakov, njihov dolgi rep se je valovito spuščal nizdol in se rožnato srebril nad krivjanskim okrajem.

Vzhajalo je mežavo sonce, toda okna atamanovega dvorca, v čem svetila. Na hišah so se lesketale strmine železnih streh, vla-ga večerajšnega dežja je bila že na bronastem Jermaku, ki je stegoval proti severu sibirsko krono.

Po Kreščenskem klancu se je vzpenjal vod kozakov brez konj. Na bodalih njihovih pušk se je živo igralo sonce. Mirno tišino jutra, ki so jo motili redki pešci in drdranje izvoščkovnih vozil, je komaj vznemirilo rezko, skoraj neslišno kozaško korakanje.

To jutro se je z moskovskim vlakom pripeljal v Novočerkask Ilja Bunčuk. Zadnji je stopil iz voza, podrl kvišku krajca zgodnjepoletnega starinskega površnika in se počutil v ci-

vilni obleki negotovo in nevaje-no.

Po peronu so se sprehajali orožnik in dve mladi dekleti, ki sta se nečemu smejala. Bunčuk je odšel v mesto; cenen, na vso moč oguljen kovčeg je nesel pod pazduho. Vso pot, prav do zadnje ulice skoraj ni srečal žive duše. Čez pol ure se je, potem ko je poprek premeril mesto, ustavil pred majhno, na pol porušeno hišo. Kdo ve, kako dolgo že ne popravljen bajtica, je bila videti kaj klavirna. Čas je položil nanjo svojo roko in pod njeno težo se je vdajala streha, krivile so se stene, okenski okvirji somlahavo obviseli, okna so se božjansko skrivčnila. Bunčuk je odprl lesno, razburjeno preletel z očmi hišo in tesno dvorišče ter naglo stopil proti vходу.

V ozki veži je zakotila pol prostora z razno šaro zametana skrinja. V mraku se je Bunčuk s kolenom zadel ob njen ogel, a

ni čutil bolečine in je odprl vrata. V prvi, nizki izbi ni bilo nikogar. Stopil je v drugo in, ker tudi tam ni našel nikogar, je obstal na pragu. Od neznansko znanega vonja, lastnega samo-tej hiši, se mu je zvrtilo v glavi. Z očmi je objel vse okrog sebe: močno ogrado svetih podob na onem koncu izbe, posteljo, mizo, od starosti lisasto ogle-dalce nad njo, slike, nekaj raz-majanih dunajskih stolov, šival-ni stroj, od dolge uporabe okar-pobarvana izboklinasta peč, iz-za modrikaste katunaste zavese je pogledovala stara šekasta mačka; v očeh se ji je svetila pametna, skoraj človeška rado-vednost, očitno so bili obisko-valci redki. Po mizi je neureje-

no stala nepomita posoda, zra-ven je na stolički ležal klobčič volnene preje, svetlikale so se pletilke, vrnane na štiri ogle v nedokončano stopalo nogavice.

Tu se v osmih letih ni nič spremenilo. Kakor da bi bil Bunčuk večeraj odšel od tod. Stekel je na prag. Skozi vrata skednja, stoječega na koncu dvorišča, je stopila sključena, od let in trpljenja upognjena star-ka. "Mamica! ... Saj menda je, ka-li? ... Ali je? ..." Bunču-ku so zatrepale ustnice in pla-nil ji je naproti. Potegnil je če-pico z glave in jo zmečkal v pe-sti.

— Koga bi radi? Koga išče-te? — je vznemirjeno vpraše-vala starica in, ne da bi se ge-nila, prislonila dlan k osivelim obrbom.

— Mamica! ... — se je zamolklo utrgalo iz Bunčuka. — Kaj pa je — ali me ne spoznaš?

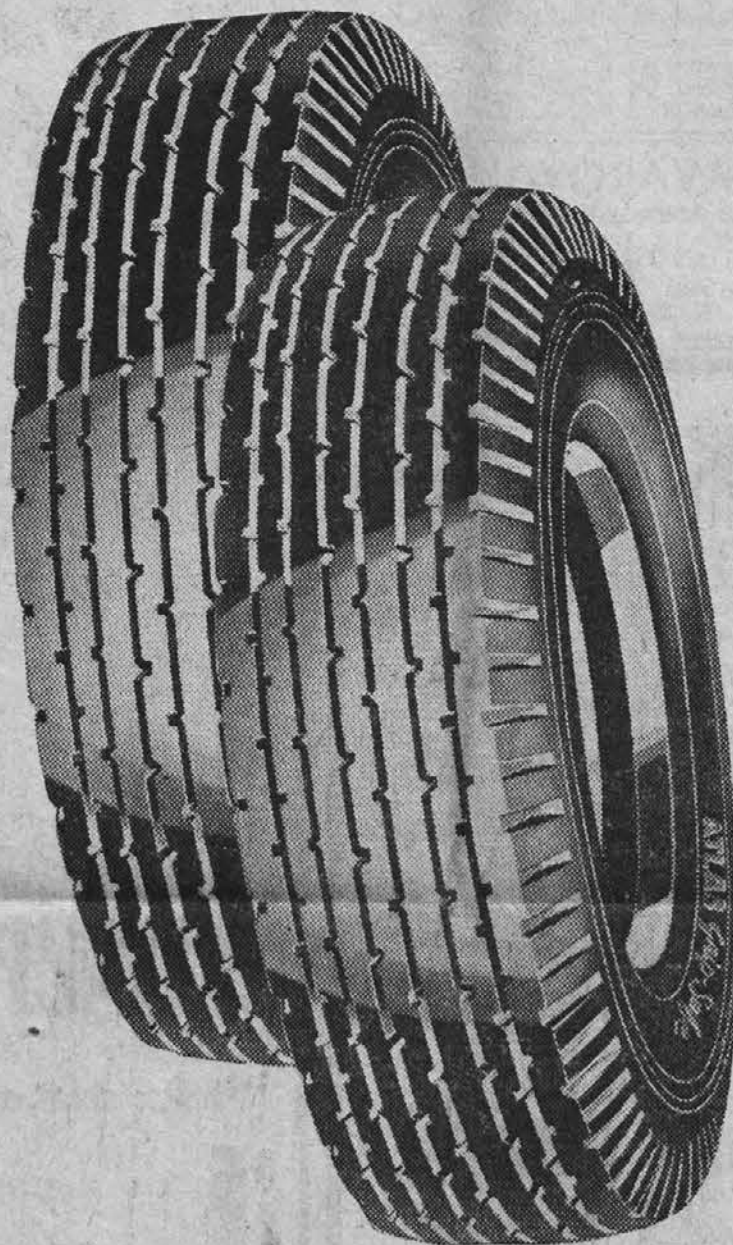
Spotikovanje se ji je šel na-proti, videl je, kako se je mati

zdržila ob njegovem kriku ka-kor pod udarcem, očitno je hotela steči, toda moči so jo zapustile in sunkoma se je pre-maknila, kakor da se bori z nasprotnim vetrom. Bunčuk jo je prestregel, ko je že padala, ji poljubljal drobni, zgubanci obraz, od strahu in brezglave radosti obledele oči, in v zadre-gi in na gosto mežikal.

— Iljuša! ... Iljušenjka! ... Sinek! Nisem te prepoznala ... Moj Bog, od kod si se vzel? ... — je šepetala starica, se posku-šala vzravhati in stopiti na ope-sane noge.

Krenila sta v hišo. In šele tu, ko so minili trenutki silnega razburjenja, je spet začel Bunčuku ovirati površnik s tujih ramen, vezal ga je, ga stiskal pod pazduho, mu oviral sleher-no kretinjo. Olajšano ga je sle-kel in sedel na mizo.

(Dalje prihodnjic)

GARANTIRANI!

Tudi več milj vožnje!

NOVI ATLAS Grip Safe TIRES na VSEH POSTAJAH STANDARD OIL

Poglejte to izdelavo

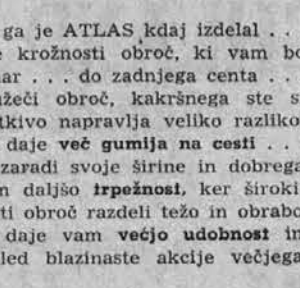
JE ŠIRJI!

Za daljšo vožnjo in varnost. Nikakega dvoma glede tega — več guma na cesti razdeli obrabljenel. Več guma na cesti mu da večjo trpežnost — da vam več milj vožnje za vaš denar, in tudi varnejši milji!

JE BOLJ PLOŠČATI!

Za daljšo vožnjo in varnost. Je lahko razumljivo, da vsa širna obraba se obrablja enakomerno. To onemogoča obrabljenje na posameznih mestih — da vam več milj vožnje za vaš denar, in tudi varnejši milji!

JE HLADNEJŠI!

Za daljšo vožnjo in varnost. Ta obrab je izdelan tako, da se manj razgreje, kar vam daje večjo protekajočo proti razpokoju. In vsa sloveča Atlasova svojstva dobrega in varnega oprijema tal so ohranjena!

Sloveča garancija ATLASA

Atlas je bil originalni GARANTIRANI obrab ... in stotisočeri lastniki avtomobilov v državi Ohio so bili deležni široke protekcije Atlasove garancije. Atlasova garancija je najbolj dragocena garancija, ker za njo stoji največja svetovna organizacija te vrste ... ki daje dobro službo na tisočeri postajah od obale do obale!

Vi lahko napravite dobro kupčijo na vaši Sohio postaji, ZDAJ!

Zavozite tja danes in pronajдите, koliko so vaši stari obroči vredni za zamenjavo! Ne odlašajte!

THE SOHIO varnostni odtis
Nova, revolucionarna varnost-preizkusna postrežba obročev!

Ta izključna SOHIO POSTREŽBA je bila uvedena, da vam pomaga dobiti večjo rabo vaših obročev! SOHIO varnostni odtis vam pove kako se vaši obroči rabi. ... pomaga vam določiti varnost vaših obročev. ... pove vam kako popraviti mehanske nedostatke. ... pove vam kdaj je priporočljiva in potrebna zamenjava obročev. ... pokaže vam kdaj napraviti najboljše zamenjavo.

Vzame samo nekaj minut za varnostni odtis vaših obročev. ... Sohio Service možje so bili posebno trenirani, da napravijo varnostni odtis vaših obročev. ... razločno razločajo med rezultati o varnosti in stanju obrabe vaših obročev.

To je, kar pomeni ta nova postrežba! SOHIO varnostni odtis vaših obročev je vaše varstvo pred nevarnostmi z obroči. Pregled vaših obročev, vožnje ob vsaki priliki.

SOHIO varnostni odtis vaših obročev vam pomaga vedeti več o vaših obročev na vašem avtu. ... in dalje, varnostno bi vaši obroči rabili. ... da vam nudijo varni. Tu je postrežba, ki bo nudila večje zadovoljstvo obročev in udobnost vožnje. ... kot tudi večjo varnost.

JE PROSTO ... VPRASAJTE ZA PREIZKUSEN SOHIO VARNOSTNI-ODTIS DANES!

It's TIRE TIME at SOHIO